

Investícia do Vašej budúcnosti

Prijímateľ: **Základná škola, Ul. energetikov 242/39, 97101 Prievidza**

Projekt „Rozvíjame ducha jazykom, telo športom, rozumieme počítačom“ je spolufinancovaný
Európskou úniou / ESF

Kód ITMS projektu : **26110130123**

Školský vzdelávací program pre triedy so všeobecným zameraním

ZAMERANIE ŠKOLY A STUPEŇ VZDELÁVANIA

Názov: Školský vzdelávací program so všeobecným zameraním

„Rozvíjame ducha jazykom, telo športom, rozumieme počítačom“

Stupeň vzdelania: ISCED 2 – nižšie sekundárne vzdelávanie

Dĺžka štúdia: 5 rokov

Forma štúdia: denná

Vyučovací jazyk: slovenský

Druh školy: štátna

Zástupca RŠ pre II. stupeň: Mgr.Juraj Linhart

Telefón: 046/5404413

Mail: juraj@zsenerpd.edu.sk

Miesto vydania: ZŠ Ul. Energetikov 242/39, 971 01 Prievidza
V zastúpení: Mgr. Viera Dušičková, riaditeľka školy

Zriaďovateľ: Mesto Prievidza

V zastúpení: JUDr. Katarína Macháčková

Obsah

I. Všeobecná charakteristika školy	1
1. Veľkosť školy	1
2. Charakteristika žiakov sekundárneho vzdelávania	3
3. Charakteristika pedagogického zboru	4
4. Organizácia prijímacieho konania	6
5. Dlhodobé projekty a tradičné aktivity školy	6
6. Spolupráca s rodičmi a inými organizáciami	8
7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy	9
8. Škola ako životný priestor	10
9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	12
10. SWOT analýza, sebahodnotenie	12
II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu	17
1. Pedagogický princíp, vlastné ciele výchovy a vzdelávania	17
2. Rozvrhnutie výchovno-vyučovacej činnosti	19
III. Zameranie školy a stupeň vzdelania	22
1. Profil absolventa, vzdelanostný model nižšieho sekundárneho stupňa	22
2. Zámery pre zvýšenie kvality vyučovania v triedach so všeobecným zameraním	28
3. Charakteristika voliteľných predmetov	29
4. Pedagogické stratégie	31
5. Spôsoby zvyšovania kvality vzdelávania	34
6. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	35
7. Začlenenie prierezových tém do predmetov	44
IV. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia	58
1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov	58
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov	61
3. Hodnotenie školy	62
V. Učebný plán ISCED 2 pre triedy so všeobecným zameraním	65

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. VEĽKOSŤ ŠKOLY

História Základnej školy, Ulica energetikov 242/39, 971 01 Prievidza sa začala v školskom roku 1979/1980. Od 1. januára 2002 sme základnou školou s právnou subjektivitou. Veľkosť a priestor plnoorganizovanej 22 triednej školy zodpovedajú počtu žiakov.

Škola patrí medzi typicky sídliskové školy. Prednosťou je, že sa nachádza v peknom prírodnom prostredí na okraji sídliska Kopanice. Okolie školy tvorí priestranný areál s veľkým množstvom zelene, v ktorom sú vybudované športoviská a oddychové zóny. Areál poskytuje bezpečný pohyb žiakov na vyučovaní, počas mimoškolských aktivít, ako aj vo voľnom čase.

Budova školy je pavilónového typu, dvojposchodová. Súčasťou školy je školská jedáleň, školský klub detí, školské stredisko záujmovej činnosti a školská knižnica. Školská jedáleň má samostatný vchod. Činnosť školského strediska záujmovej činnosti a školského klubu detí sa uskutočňuje v triedach, v ktorých dopoludnia prebieha vyučovanie. Školská knižnica je umiestnená v priestranných priestoroch, má dve časti. Časť s knihami a čítareň, ktorá je vybavená multimediálnou technikou.

Na prízemí sa nachádza:

- 9 klasických tried
- 1 počítačová učebňa
- 1 jazyková učebňa
- 1 špeciálna učebňa s interaktívnou tabuľou
- 1 cvičná kuchynka
- 2 kabinety
- kancelárie pre vedenie školy
- školská jedáleň s kuchyňou

- Na 1. poschodí je umiestnených:
- 16 klasických učební
 - 2 jazykové laboratóriá
 - 1 knižnica
 - 2 počítačové učebne
 - 1 dielne
 - 2 miestnosti pre fitnesscentrum
 - 5 kabinetov

- Na 2. poschodí sú umiestnené:
- 4 odborné učebne
 - 4 kabinety

V každom pavilóne sú vybudované hygienické zariadenia. Súčasťou budovy školy sú 2 veľké telocvične s náradňou a kabinetmi. Výhodou je, že do týchto priestorov je vchod zvonku, ale aj spojovacou chodbou z budovy školy. V týchto priestoroch sú vybudované šatne, sprchy a hygienické zariadenia.

Vedľa budovy školy sa nachádza školský pozemok, ktorý je pomerne málo využívaný, len na hodinách pestovateľských prác.

Škola disponuje vonkajšími priestormi medzi pavilónmi:

- **účko**, kde je vybudované pieskovisko, preliezačky a lavičky
- **átrium**, v ktorom je vybudovaný altánok.

V oboch častiach je veľa zelene a vynikajúci priestor na pobyt žiakov na čerstvom vzduchu.

Tridsaťročná budova školy je schátraná, potrebovala by opravu strechy, fasády, výmenu okien, rekonštrukciu osvetlenia.

Aj keď sa škola nachádza na okraji mesta sídliska Kopanice, dochádzajúci žiaci majú dobré dopravné spojenie a pri presune pešo bezpečnú cestu chodníkmi, ktoré sú mimo dopravnej premávky.

2. CHARAKTERISTIKA ŽIAKOV SEKUNDÉRNEHO VZDELÁVANIA

Na II. stupni máme v ročníku tri paralelné triedy, ktoré majú svoje zameranie, svoj školský vzdelávací program. Jedna trieda v ročníku je trieda so všeobecným zameraním, označená písmenom C. Navštevujú ju žiaci najmä zo sídliska Kopanice. Väčšina žiakov navštevujúcich triedy s týmto zameraním má pozitívny vzťah k učeniu. Sú to prospechovo priemerní žiaci, preto sa zameriavame na kľúčové učivo. Viac pozornosti venujeme rozvoju pracovných zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti, čím prispievame k profesijnej orientácii žiakov tak, aby sa mohli uplatniť v ďalšom živote a v spoločnosti. Chceme dosiahnuť, aby každý žiak zažil pocit úspechu.

V týchto triedach slabo prospievajúcim žiakom je venovaná individuálna starostlivosť na vyučovaní, ale aj formou doučovaní. Úspešných žiakov zapájame do vedomostných súťaží, olympiád a športových súťaží.

V triedach sú zaradení aj žiaci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami a integrovaní žiaci. Špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby sú u uvedených žiakov diagnostikované psychológom a podľa jeho pokynov vo vzdelávaní uplatňujeme vhodné metódy učenia. Žiaci majú možnosť využívať pomôcky vyplývajúce z ich potrieb. Pre uvedených žiakov vypracovávame individuálne výchovno – vzdelávacie plány, ako aj zásady hodnotenia dosiahnutých výsledkov.

V triedach evidujeme aj žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorým je tiež venovaná patričná pozornosť zo strany vyučujúcich a výchovnej poradkyne. Školu navštevujú aj žiaci inej národnosti, s ktorými nie sú žiadne výchovné ani vzdelávacie problémy.

Školský rok	2008/2009	2009/2010	2010/2011
V. C	19	15	26
VI. C	26	18	19
VII. C	22	23	19
VIII. C	26	23	22
IX. C	28	23	21
Spolu	121	102	107

3. CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO ZBORU

V základnej škole dlhodobo pracuje viac než 36 učiteľov s vyšším vekovým priemerom, prevažne ženského pohlavia. Počet zodpovedá stanovnej norme pre počet tried a počet skupín, ktoré sa delia podľa platnej legislatívy, aby boli splnené podmienky výučby a bezpečnosti jednotlivých predmetov.

Pedagógovia spĺňajú odbornú a pedagogickú spôsobilosť. Svoje vynikajúce schopnosti a skúsenosti efektívne využívajú v práci s deťmi. V zariadení je zväčša zabezpečené odborné vyučovanie všetkých predmetov. Rezervy sú pri výučbe informatiky. V tomto predmete prebieha rekvalifikácia pedagógov.

Prednosťou kolektívu sú pozitívne osobnostné vlastnosti pedagogických zamestnancov, ktorí sú hlavným predpokladom pokojnej atmosféry na pracovisku s tolerantnými vzťahmi, efektívnym riešením konfliktov a spolupracujúcej komunikácie.

Skúsení a zodpovední pedagógovia sú poverovaní špecializovanými funkciami, sú na nich delegované právomoci nižšieho stupňa riadenia a vedenia pracovníkov. Vedúci metodických orgánov, pracovných komisií a koordinátori sa podieľajú nielen na riadiacej, ale aj kontrolnej činnosti.

Kariérové pozície:

Pedagogický zamestnanec špecialista:

- triedny učiteľ
- uvádzajúci pedagogický zamestnanec
- výchovný poradca
- vedúci predmetovej komisie
- koordinátor prevencie
- koordinátor environmentálnej výchovy
- koordinátor informácie
- koordinátor výchovy k manželstvu a rodičovstvu

Vedúci pedagogický zamestnanec:

- riaditeľ školy
- zástupca riaditeľa školy
- vedúca vychovávateľka ŠKD
- vedúca vychovávateľka ŠSZČ

V škole máme určených koordinátorov prierezových tém, ktorí usmerňujú výchovno–vzdelávacie aktivity. Koordinátori a multiplikátori ŠkVP úzko spolupracujú s vedúcimi metodických orgánov pri tvorbe vlastného zamerania školy, navrhujú súčasné a budúce zameranie výchovy a vzdelávania, profiláciu školy.

Osobnostný a profesijný vývin žiakov usmerňuje výchovná poradkyňa, ktorá spolupracuje so psychológom z Centra pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie.

Väčšina pedagógov je otvorená a prístupná najnovším poznatkom, inovatívnym metódam a formám práce. Svoje pedagogické majstrovstvo si sústavne zdokonaľujú samoštúdiom, účasťou na seminároch a rôznych vzdelávacích podujatiach, ako aj výmenou skúseností s používaním informačno-komunikačných prostriedkov a otvorenými hodinami. Takmer všetci zamestnanci sa aktívne zapájajú do mimo vyučovacej činnosti školy a spolupráce s okolitými subjektami.

Vedenie školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- uvádzanie začínajúcich učiteľov
- prípravu pedagogických zamestnancov na zvyšovanie svojich kompetencií, hlavne jazykových spôsobilostí a schopností efektívne pracovať s IKT
- pravidelné sprostredkovanie najnovších poznatkov, aktuálnych, odborných a metodických informácií.

4. ORGANIZÁCIA PRIJÍMACIEHO KONANIA

Na prijímanie žiakov v piatom ročníku do triedy so všeobecným zameraním nemá škola špecifické podmienky. Postupujú sem žiaci, ktorí ukončili primárne vzdelávanie ISCED 1 a v súlade s platnou legislatívou podľa § 60 a 61 zákona číslo 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

5. DLHODOBÉ PROJEKTY A TRADIČNÉ AKTIVITY ŠKOLY

- **Projekty**
 - Školská mliečna liga
 - Škola podporujúce zdravie
 - Spoločne pre lepší život
 - Otvorená škola – oblasť športu, IKT a jazykové laboratória
 - Stolný tenis do škôl
 - Školské knižnice
 - Cesta....
 - Vieme, že....
 - Správaj sa normálne
 - Ekorok s Nestlé

- Chráňme a spoznávajme naše lesy
- e – Twinning

Do aktivít uvedených projektov sa zapájame každoročne už niekoľko rokov. Pri ich realizovaní spolupracujeme s okolitými subjektami, a tak sa otvárame vonkajšiemu prostrediu.

- **Záujmové útvary**

sa každoročne otvárajú podľa záujmu rodičov a ich detí, ako aj podmienok školy. Záujmové útvary pracujú v rámci školského strediska záujmovej činnosti, školského klubu detí a na podporu výchovno – vzdelávacieho procesu v rámci školy. Medzi stále dlhé roky dobre pracujúce útvary patria: Informatika, Bystré hlavy, Konverzácia v cudzom jazyku, Novinársky, Dramatický, Výtvarný, Športové hry, Futbal, Gymnastický, Tanečný Stolnotenisový, Floorball, Posilňovňa.

V rámci školského klubu detí už dlhé roky pracujú **Zábavníčky** – Práca s počítačom, Varíme – pečieme, Šikovné ruky, Plávanie, Futbal, Aranžovanie, ZOO kútik.

- **Tradičné podujatia školy**

Okrem predmetových súťaží a olympiád sa škola každoročne zapája do **súťaží**: Talentárium, Mladý záchranár, Šarkaniáda, Píšem, píšeš, píšeme...., Dokáž, čo vieš; Vesmír očami detí, Pretek turistickej zdatnosti, Deň Zeme.

Neoddeliteľnou súčasťou školy sú tradične kultúrno – spoločenské a športovo – turistické podujatia školy, ktorých sa zúčastňuje široká verejnosť. Sú súčasťou kultúry školy: Európsky týždeň boja proti drogám, Strelecké, šachové a stolnotenisové turnaje „O majstra školy“, Športová olympiáda, Deň športu, Nohejbalový a minifutbalový turnaj „Otec – syn“, Imatrikulácia prvákov, Deň jablka, Plody našej záhrady, Štedré Vianoce, karnevaly, diskotéky, Deň rodiny, Tvorivé dielne, Správne dievča – chlapec.

6. SPOLUPRÁCA S RODIČMI A INÝMI SUBJEKTAMI

Rodina a škola sú vedúce činitele výchovy a niet pochyb o nutnosti ich spolupráce. Veľmi dôležitá je vzájomná informovanosť. Okrem triednych rodičovských združení sa 4-krát ročne uskutočňujú rozšírené zasadnutia Výboru rodičovskej rady, na ktorých sú prítomní zástupcovia všetkých tried. Týchto zasadnutí sa zúčastňuje celé vedenie školy, ktoré podáva informácie o dosiahnutých výsledkoch, aktivitách, zámeroch a problémoch školy.

Rodičov zainteresovávame aj do riešenia problémov prostredníctvom pracovných komisií: Rada športových tried, Výchovná komisia, Stravovacia komisia, Komisia drogovej prevencie, Komisia pre výzdobu školy, Redakčná rada, Kultúrna komisia. Všetky komisie majú priame prepojenie na riaditeľku školy.

Pre rodičov a verejnosť má vedenie školy vyhradený „Konzultačný deň“. Sme prístupní a otvorení rodičovskej verejnosti za účelom získania informácií, ktoré pomôžu zlepšiť prácu školy a odstraňovať nedostatky a slabé stránky školy.

Rodičia majú zvolených zástupcov v Rade školy, ktorá zasadá 4-krát ročne a spolupodieľa sa na všetkých dôležitých rozhodnutiach a na vytváraní profilácie a koncepcie školy. Rodičia pomáhajú škole aj materiálnym vybavením, vecnými a finančnými darmi.

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno – vzdelávacieho procesu a výchovy mimo vyučovania aj s ďalšími partnermi:

- Spolupráca s CPPP – spoločne riešime školskú zrelosť detí, problémy detí s vývinovými poruchami ako aj problémové správanie detí
- Spolupráca s MsÚ – OŠ
 - metodické pokyny a usmernenie
 - odbor sociálnych vecí – deti v hmotnej núdzi, prospechové štipendiá, záškoláctvo

- pozitívne hodnotíme spoluprácu s poslancami nášho obvodu, ktorí sú nápomocní pri finančnom a materiálnom zabezpečovaní rôznych podujatí organizovaných školou
- spolupráca so strednými školami sa rozvíja prostredníctvom VP formou besied so žiakmi a ich rodičmi: Deň otvorených dverí, burzy, nástenky s propagačným materiálom a individuálne konzultácie so zástupcami SŠ
- spolupráca s MŠ – v oblasti vzájomnej informovanosti, zaškolenia detí, školskej zrelosti a sociálnom prostredí detí. Deti predškolského veku pozývame do školy na rôzne kultúrne a športové podujatia, aby sa oboznámili so školskými prostredím a v prvom ročníku sa rýchlejšie adaptovali. V tomto školskom roku sme zorganizovali 4 spoločné podujatia – Deň otvorených dverí, Zimnú olympiádu, Karneval, Deň rodiny
- spolupráca s mestskou knižnicou je na veľmi dobrej úrovni. Vyučujúce I. stupňa a PK - SJ zorganizovali spoločné podujatia, kde deti pri overovaní vedomostí si zasúťažili a posilnili kladný vzťah ku knihe
- spolupráca s mestskou políciou – pri organizovaní besied, ochrane majetku a riešení problémových situácií
- lesným závodom – organizovanie besied, súťaží o ochrane lesov

7. PRIESTOROVÉ A MATERIÁLNO – TECHNICKÉ PODMIENKY ŠKOLY

Triedy a odborné učebne sú budované v súlade so vzdelávacím programom školy. Klasické učebne sú vybavené funkčným, ale už opotrebovaným nábytkom. Triedy postupne maľujeme, vymieňame nábytok a robíme rekonštrukciu osvetlenia a hygienických zariadení. Vyučovanie tried so všeobecným zameraním prebieha v kmeňových triedach a na niektoré hodiny sa žiaci presúvajú do odborných učební: telocvična, posilňovňa, športové ihriská, chémia, fyzika, biológia, výtvarná výchova, 2 jazykové laboratória, 3 počítačové učebne, dielňa, knižnica s čítárňou.

Materiálno – technické vybavenie odborných učební je na veľmi dobrej úrovni.

Učebné pomôcky sú uložené v kabinetoch. Aj keď je vybavenie kabinetov postačujúce, učebné pomôcky priebežne obnovujeme a vymieňame za modernejšie, aby sme mohli plniť učebné osnovy a zvolené učebné varianty spôsobom tvorivejším a efektívnejším.

Na hromadné podujatia a aktivity ako aj záujmovú – spoločenskú činnosť využívame nielen triedy, ale aj priestrané chodby, školskú jedáleň, školský dvor a telocvičňu.

Na schôdzkovú činnosť, školenie a prácu s internetom je vyhradená miestnosť vybavená potrebným nábytkom a zariadením.

Škola disponuje dostatočným množstvom sociálnych zariadení pre žiakov, pedagógov a zamestnancov, ktoré postupne rekonštruujeme.

Prestávky trávia žiaci pobytom na školskom dvore, ihriskách, átriu, účku a v prípade nepriaznivého počasia na priestraných chodbách.

Stravovanie žiakov, pedagógov a zamestnancov školy je zabezpečené vo vlastnom stravovacom zariadení, ktoré plne zodpovedá hygienickým podmienkam. V jedálni je vypracovaný harmonogram vydávania obedov. V dopoludňajších hodinách je v prevádzke školských bufetov.

Do budúcnosti je potrebné:

- vybaviť učebne a kabinety modernými učebnými pomôckami, technikou a nábytkom
- doplniť novými titulmi žiacku a učiteľskú knižnicu

8. ŠKOLA AKO ŽIVOTNÝ PRIESTOR

Napriek tomu, že budova školy je 30- ročná a schátraná, žiaci tu nachádzajú pohodlie, bezpečnosť. Nakoľko prostredie vychováva, kladieme veľký dôraz na upravené a estetické prostredie tried, chodieb a celého okolia školy. Žiaci sú aktívne vedení k zodpovednému prístupu k zariadeniu interiéru a k prírodnému prostrediu vonkajšieho areálu. Cieľom školy je čo najviac priblížiť školské prostredie rodinnému. Snažíme sa vytvoriť priestor, aby sa žiaci a pedagógovia v škole cítili čo najpríjemnejšie. Veľký dôraz kladieme na budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi a zamestnancami školy.

Žiakom je daný priestor na hľadanie, objavovanie, prežívanie a vyjadrovanie názorov. Rešpektujeme osobné kvality jednotlivca priateľským prístupom a spravodlivosťou, čím umožňujeme žiakom zbavovať sa pocitu strachu z neúspechu, upevňujeme u nich zdravé sebavedomie, poskytujeme im priestor na zvládnutie bežných pozitívnych, ale aj negatívnych životných situácií.

Škola zabezpečuje vhodné podmienky pre žiakov so špecifickými výchovno – vzdelávacími potrebami podľa pokynov psychológa. Žiaci majú zabezpečené vhodné kompenzačné pomôcky, úzko spolupracujeme s rodičmi. Osobitnú pozornosť venujeme žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia, kde si vyžadujú individuálny štýl učenia, individuálny prístup, ako aj pomoc pri príprave na vyučovanie v rámci ŠKD.

Estetické cítenie, fantáziu detí a vzbudzovanie pocitu krásna formujeme počas celého školského roka zapájaním sa do rôznych umeleckých súťaží a návštevami kultúrnych podujatí.

Celkový estetický vzhľad pracovného prostredia zlepšujeme prostredníctvom súťaže „Správny kolektív“, v ktorej si žiaci v spolupráci s rodičmi zútulňujú a skrášľujú triedy. Nezastupiteľné miesto má kvetinová výzdoba, ktorá plní viacero estetických, ale aj výchovných funkcií.

Chodby nám skrášľujú pravidelne obmieňané nástenky, výtvarné práce žiakov a pedagógov, doplnené množstvom zelene, o ktorú sa starajú žiaci a vychovávateľky ŠKD.

Na čistotu okolia školy dohliadajú „Hliadky čistoty“, ktoré podnecujú triedne kolektívy k poriadku vo vonkajšom areáli. O úspechoch a aktivitách informujeme žiakov a verejnosť prostredníctvom informačných tabúl, školského časopisu a regionálnych médií. Žiaci sú pod vedením pedagogických pracovníkov aktívni, hlavne pri manuálnej práci zameranej na zveľaďovanie a skrášľovanie interiéru a exteriéru školy. Majú vypestovanú hrdosť ku škole a regiónu.

9. PODMIENKY NA ZAISTENIE BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVIA PRI PRÁCI

Škola má vytvorené bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky pre vyučovanie vo všetkých jej priestoroch. Pravidelne na začiatku školského roka sú všetci žiaci ako aj ich rodičia oboznámení s vnútorným poriadkom školy. Vyučujúci dbajú na jeho dodržiavanie pravidelným hodnotením jeho plnenia na triednických hodinách. Bezpečnosť je riadená Plánom úloh na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, výchove a vyučovaní, ktorý obsahuje aj školenia z BOZP.

Na bezpečnosť žiakov dohliadajú dozorkonajúci vyučujúci, ktorí zaručujú aktívnu ochranu žiakov pred úrazmi, poskytujú prvú pomoc z materiálneho aj ľudského hľadiska podľa nutnosti sprevádzajú žiakov na potrebné lekárske ošetrovanie.

V zariadení je dostatočne zabezpečená hygiena:

- a) učenia – striedanie pracovného režimu a prestávok
- b) zdravého prostredia podľa platných noriem (svetlo, teplo, hlučnosť, čistota, vetranie, pracovný nábytok

Na pracovisku sa dodržiava zákaz fajčenia, pitia alkoholu a používania iných škodlivín. Pravidelne sa vykonávajú previerky a revízie z hľadiska bezpečnosti a zabezpečuje sa odstránenie zistených závad a nedostatkov.

Do budúcnosti je potrebné z bezpečnostného hľadiska zabezpečiť výmenu odhnutých okien na chodbách, učebniach a opraviť zatekajúcu strechu.

10. SWOT ANALÝZA – SEBAHODNOTENIE

Na vytvorenie jednotného koncepčného zámeru je nevyhnutné urobiť SWOT analýzu, poznať a zaoberať sa silnými a slabými stránkami školy, poznať svoje príležitosti a vedieť o ohrozeniach, ktoré môžeme očakávať.

Silné stránky školy:

- zamestnanci školy, kvalifikovanosť, odbornosť, ochota vzdelávať sa
- podmienky vyučovania (organizácia, štýl práce, metódy, formy a prostriedky)
- efektívnosť vyučovania (práca s talentovanými žiakmi a žiakmi s vývinovými poruchami učenia a správania)
- ponuka ŠkVP v náväznosti na ŠVP
- skladba voliteľných predmetov
- rôznorodosť záujmového vzdelávania
- pestrá činnosť ŠKD a ŠSZČ
- zapojenosť do projektov
- tradičné aktivity školy
- zlepšujúce sa materiálne – technické podmienky v interiéri, ale aj v exteriéri školy
- využívanie dotácií mimo štátneho rozpočtu
- zberové aktivity

Slabé stránky školy:

- personálne obsadenie informatiky
- úroveň osvojenia vedomostí žiakov (tvorivosť, záujem, praktická aplikácia, hodnotové postoje)
- zvýšený počet neospravedlnených hodín
- vzrastajúci počet žiakov s vývinovými poruchami učenia a správania
- nízke finančné ocenenie zamestnancov školy
- veľmi zlý stav budovy školy (zatekajúca strecha, odhnuté okná, opadajúca omietka, nevyhovujúca podlaha, korózia vodovodného a odpadkového potrubia)
- zastaralé školské zariadenie

- nedostatočná vybavenosť kabinetov výučbovými programami
- špeciálny pedagóg, psychológ

Príležitosti:

- vzdelávanie pedagógov podľa potrieb školy
- venovať zvýšenú pozornosť individuálnemu štýlu učenia
- zavádzanie inovatívnych metód učenia s využívaním IKT (preškoloňovanie pedagógov, otvorené hodiny)
- získavanie mimoškolských zdrojov
- znižovanie počtu žiakov v triedach so zreteľom na vývinové poruchy
- spolupráca so zriaďovateľom
- účelné využitie voliteľných hodín ŠkVP

Ohrozenia:

- nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu budovy
- zvyšovanie výdavkov na prevádzku školy
- podhodnotený normatív na žiaka zo strany MŠ SR
- nedostatok finančných prostriedkov na finančné zvýhodnenie práce pedagógov (nájdú lepšie finančné ohodnotenie v iných rezortoch)
- pokles detskej populácie
- rastúci počet žiakov s poruchami učenia a správania a nezáujem rodičov
- problematický prechod žiakov do tried s RVŠP z strany kmeňových škôl

Riešenie možných ohrození:

a) oblasť výchovy a vzdelávania

- zdokonaľovanie čitateľskej gramotnosti
- riešenie problematických úloh
- hľadanie možných riešení viacerými spôsobmi
- zavádzanie projektového vyučovania so zreteľom na individuálny štýl učenia
- postupné zavádzanie multimedialných technológií
- za účelom zníženia neospravedlnených hodín, zlepšiť informovanosť triedny učiteľ - rodič
- formou príťažlivých aktivít eliminácia agresívneho správania a iných negatívnych javov
- väčšia prezentácia žiackych projektov a záujmového vzdelávania na verejnosti

b) personálna oblasť a vzdelávania pedagógov

- podporovať vzdelávanie zamestnancov v súlade s potrebami školy
- motivácia zamestnancov k sebazdokonaľovaniu (morálne, finančne)
- organizovať vzdelávacie aktivity v ZŠ (školenia, otvorené hodiny), kurzy
- pri hodnotení zamestnancov konkrétne hovoriť o pozitívach a negatívach a ich riešeníach

c) materiálno – technická oblasť

- postupné dopĺňanie kabinetov modernými UP
- pokračovať v rekonštrukcii tried a exteriéru školy
- spolupracovať so zriaďovateľom pre zlepšovanie materiálno – technického zabezpečenia

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. PEDAGOGICKÝ PRINCÍP, VLASTNÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Poslaním našej školy je kvalitné vzdelávanie, ktoré je zdrojom budúceho rozvoja, prosperity a konkurencieschopnosti.

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v školskom vzdelávacom programe vychádzajú z cieľov v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátneho vzdelávacieho programu. Súčasné a budúce zameranie vyplýva aj z komplexnej analýzy školy, kvality pedagogického zboru, požiadaviek rodičov, regionálnych podmienok a požiadaviek novej doby. Základom školského vzdelávacieho programu je skvalitňovanie vzdelávania v duchu humanizmu, tvorivosti a samostatnosti so zreteľom na rozvoj kľúčových kompetencií podľa ich schopností.

Zameriavame sa na rozširovanie a upevňovanie vedomostí žiakov a ich uplatňovanie v praxi. Budeme podporovať efektívne trávenie voľného času, formovať u žiakov ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských prístupov.

Cieľom školského vzdelávacieho programu je vychovať samostatne mysliaceho žiaka, ktorý nadobudne:

- vedomosti a zručnosti primerané ich schopnostiam so zreteľom neučiť všetkých žiakov všetko, podporovať talenty, osobnosť a záujmy žiakov, ponúknuť vzdelávacie aktivity pre žiakov so špeciálnymi schopnosťami a výchovno – vzdelávacím potrebami
- schopnosť efektívne pracovať s informáciami
- zdravé sebavedomie a schopnosť tvorivo a kriticky myslieť
- schopnosť riešiť každodenné situácie v cudzej krajine a komunikovať v cudzom jazyku

- pohybové návyky adekvátne ich biologickému veku, prostredníctvom ktorých ich vedieme k ochrane a upevňovaniu zdravia
- hrdosť na svoj región
- schopnosť tímovo pracovať a vzájomne sa rešpektovať
- schopnosť sebazdokonaľovať sa, rozumne a citlivo reagovať a sebaovládať svoje konanie a správanie
- schopnosť aktívne komunikovať, tvoriť a slobodne konať

Zámerom školského vzdelávacieho programu je

vychovávať kultúrneho človeka, ktorému záleží na kvalite jeho života, s dostatočnými vedomosťami, zručnosťami a rozvitými kľúčovými kompetenciami. Chceme:

- naučiť žiaka učiť sa, pripraviť ho a motivovať na celoživotné vzdelávanie
- podnecovať ho k tvorivému mysleniu, riešeniu problémov
- viesť žiaka k otvorenej a účinnej komunikácii
- naučiť ho akceptovať druhých, spolupracovať s nimi, správať sa kultivovane, uvedomele
- vychovať slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňujúce svoje práva a plniace si svoje povinnosti
- naučiť ich pozitívnemu vzťahu k práci

Výchovno – vzdelávacia činnosť bude zameraná na aktívne učenie sa, výučbu s riešením problémov, s cieľom sebazvedávania plne rozvinutej osobnosti. Takáto výučba je zameraná na samostatnosť, tvorivosť, aktivitu tak, aby žiak vedel:

- preukázať primerané vedomosti
- nájsť si potrebné informácie
- pracovať s IKT efektívne
- preukázať prezentačné schopnosti
- o histórii a prírode Hornej Nitry
- vymieňať si informácie a nápady v cudzom jazyku

Realizácia naplnenia zámerov školy závisí od pedagogických pracovníkov, ktorí pristupujú k svojim povinnostiam zodpovedne, voči žiakom sú nároční, vyžadujú vysokú úroveň vedomostí.

Pedagógovia pravidelne uplatňujú spätnú väzbu a kontrolnú činnosť na overovanie vedomostí, či už písomnou alebo ústnou formou. Priebeh vyučovania a priaznivá klíma v triede je občas narušovaná výchovnými problémami žiakov. Správanie žiakov, ktorí prišli do rozporu s vnútorným poriadkom školy, sa snažíme viac eliminovať. Dôležité je, aby pedagógovia boli jednotní a dôslední.

2. ROZVRHNU Tie VÝCHOVNO – VYUČOVACEJ ČINNOSTI

Organizácia školského roka

Školský rok: od 01. septembra do 31. augusta

Vyučovanie začína: 02. septembra – slávnostné otvorenie školského roka

Organizačné pokyny: 03. septembra – prvé tri hodiny triednické práce

(doplnenie, výmena učebníc a lavíc, kontrola inventáru, vnútorný poriadok školy, školský poriadok – správanie, poučenie o bezpečnosti)

Vyučovanie v tento deň: I. stupeň – 4 hodiny

II. stupeň – 5 hodín

prváci – 3 hodiny

Prázdniny:

Druh: Termín prázdnin: Posledný deň vyučovania: Vyučovanie po prázdninách

Jesenné

Polročné

Podľa platných pedagogicko – organizačných

Jarné

pokynov pre daný školský rok

Veľkonočné

Letné

Zvonenie:

Hodina	od	do
0.	7,00	7,45
1.	8,00	8,45
2.	9,00	9,45
3.	9,55	10,40
4.	10,50	11,35
5.	11,55	12,40
6.	12,50	13,35
7.	14,00	14,45

Vyučovanie prebieha podľa rozvrhu hodín, ktorý je určený pre každú triedu a odbornú učebňu a schválený riaditeľkou školy. Počet žiakov v triedach a delenie na skupiny je v súlade s legislatívou.

Súčasťou výchovno – vzdelávacieho procesu sú vychádzky, vychádzky, výlety, exkurzie, plavecký a lyžiarsky výcvik, športové sústreďenie, škola v prírode, dopravná výchova, výchovné koncerty, besedy, kultúrne a športové aktivity, ktoré sú zakotvené v ročnom pláne školy a predchádza im informovaný súhlas zákonného zástupcu.

Vo vyučovaní sa budú využívať progresívne metódy a formy učenia s cieľom dosiahnuť kvalitné výsledky.

Prierezové témy ŠVP budú obsahom jednotlivých predmetov. Dopravnú výchovu a Ochranu života a zdravia budeme učiť formou kurzov.

V škole je vyučovacím a výchovným jazykom štátny jazyk – slovenský jazyk.

III. ZAMERANIE ŠKOLY A STUPEŇ VZDELANIA

1. PROFIL ABSOLVENTA – VZDELANOSTNÝ MODEL NIŽŠIEHO SEKUNDÁRNEHO STUPŇA SO VŠEOBECNÝM ZAMERANÍM

Je založený na **klúčových spôsobilostiach (kompetenciách)**, ktoré zahŕňujú komplex vedomostí, znalostí, spôsobilosti a hodnotových postojov umožňujúce jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobne sa rozvíjať – zjednodušene **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Klúčové spôsobilosti sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nestarnú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania. Jednotlivé klúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania**, t.j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto klúčové spôsobilosti:**

a) **spôsobnosť k celoživotnému učniu sa**

- je schopný využívať (svoje) osvedčené stratégie učenia sa, pričom si uvedomuje svoje silné a slabé stránky
- dokáže uplatniť získané znalosti a spôsobilosti v rozličných (pracovných a mimopracovných) životných situáciách

- dosiahol základnú úroveň motivovanosti k celoživotnému učeniu sa

b) sociálne komunikačné spôsobilosti

- dokáže využívať všetky dostupné formy sociálnej komunikácie
- ovláda slovnú zásobu v primeranej škále sociálnych a kultúrnych súvislostí v zvolenom cudzom jazyku tak, že je schopný na primeranej úrovni rozumieť hovorenému slovu, dokáže sa uplatniť v osobnej konverzácii, porozumieť textom a tiež tvoriť texty
- uplatňuje komunikáciu smerujúcu k vytváraniu dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu, upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie
- rešpektuje kultúrnu rozmanitosť a uplatňuje primeranú formu medzikultúrnej komunikácie

c) spôsobilosť riešiť problémy

- má osvojené schopnosti a vedomosti na riešenie problémov s využitím znalostí a schopností získaných v rámci základného vzdelania,
- uplatňuje základné logické operácie, dokáže uplatňovať vedný prístup pri riešení bežných problémov, je schopný vidieť veci problémovo, kriticky myslieť pri hľadaní riešenia, obhájiť si svoje rozhodnutie, je si vedomý svojej zodpovednosti za riešenie problémov a užitočnosti poučenia sa z chýb iných

d) spôsobilosti občianske

- chápe význam a podstatu legislatívnych zákonov a spoločenských noriem, je si vedomý svojich práv a povinností v škole i mimo nej, rešpektuje práva ostatných ľudí, pozná a váži si naše kultúrno- historické tradície a dedičstvo
- chápe základné ekologické a environmentálne súvislosti a rozhoduje sa v záujme ochrany zdravia jednotlivca i spoločnosti
- je pripravený zaujímať sa o dianie a riešenie problémov v spoločnosti

e) spôsobilosti sociálne a personálne

- dokáže spolupracovať v skupine a akceptuje pravidlá práce v tíme, chápe a dokáže prebrať svoju zodpovednosť a spoluzodpovednosť za výsledky spoločnej práce
- dokáže sa primerane zapojiť do diskusie, pričom rešpektuje aj iné názory, chápe význam vzájomnej ohľaduplnosti
- dokáže zvládať svoje vlastné pocity, chápe ich podstatu, vie do určitej miery regulovať svoje správanie
- uvedomuje si svoj skutočný potenciál, osobné kvality a v súlade s tým si projektuje svoj (aktuálny) osobný rozvoj a osobné ciele

f) spôsobilosti vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže pomenovať a orientovať sa v umeleckých druhoch a štýloch, používať ich hlavné

vyjadrovacie prostriedky, cení si a rešpektuje rôzne prejavy umenia

- vie oceniť interkultúrne dedičstvo a historické tradície
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu)
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám

g) spôsobilosť uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- rozvíja a používa myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a schopnosť (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky)
- má základy prírodovednej gramotnosti, ktoré mu umožnia používať postup uplatňovaný vo vede na primeranej úrovni

h) digitálne spôsobilosť

- rozvíja spôsobilosti založené na základných zručnostiach v oblasti IKT
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou
- vytvára jednoduché tabuľky a grafy
- využíva zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií
- rozumie nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí

- prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií využíva IKT v iných predmetoch

i) spôsobilosti smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- navrhuje nové úlohy, nové riešenia úloh v nových projektoch, schopnosť plánovať a riadiť prácu

Školský vzdelávací program so všeobecným zameraním je prepojený so štátnym vzdelávacím programom. Obsahovú prestavbu uskutočňujeme zavádzaním inovatívnych metód a foriem učenia cieľom, ktorých je naučiť žiakov poznatky tvorivo a prakticky spracovávať pričom sa budú uplatňovať rôzne stratégie učenia tak, aby sme pripravili žiaka pre potreby trhu práce vo vzdelanostnej spoločnosti. Na dosiahnutie požadovaného cieľa sa budú využívať viaceré riešenia, pomôcky a najmodernejšie inovačno – komunikačné technológie s cieľom, aby sme žiaka naučili:

- učiť sa a pracovať
- rozvíjať svoje myslenie, svoju tvorivosť
- získavať o sebe pozitívne predstavy
- hodnotiť svoju prácu
- spracovávať a hodnotiť informácie
- pracovať v kolektíve, ako zodpovedný člen
- správať sa podľa dobrých mravov
- prijímať rozdielnosť členov skupiny

Nezastupiteľné miesto v školskom vzdelávacom programe so všeobecným zameraním má priestor, ktorý umožňuje žiakov vyzdvihnúť, aby zažil pocit úspechu formou vlastnej prezentácie, aby si vážil svoje okolie, učil sa tolerancii a kooperácii.

Pripraviť takého žiaka dosiahne len vysoko profesionálny učiteľ, ktorý vie vytvoriť dobrú pracovnú atmosféru v estetickom prostredí a úzko spolupracuje s rodinou.

Absolvent triedy so všeobecným zameraním dokáže:

- spracovať základné informácie na počítačoch
- vyhľadávať informácie na internetových portáloch
- komunikovať prostredníctvom e – mailov
- rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických aktivít
- identifikovať a správne používať základné pojmy
- predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať
- aplikovať poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach
- všímať si priestor, v ktorom žijeme, vedieť čítať mapu, rozumieť grafom a diagramom
- riešiť projekt, prezentovať ho
- diskutovať o návrhoch
- rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia
- poznávať históriu, prírodu a geografiu Hornej Nitry
- osvojiť si základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí
- chápať pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebavzdelávanie a rozvíjanie podnikateľského myslenia
- byť vytrvalý, tvorivý v rôznych pracovných oblastiach v bežnom živote
- cieľom vzdelávacieho procesu v cudzom jazyku je pripraviť absolventov, ktorí budú ďalej rozvíjať svoje získané vedomosti a schopnosti CJ vo vyššej forme vzdelávania
- jazykové vzdelanie vychováva žiakov ku kultivovanému jazykovému prejavu a podieľa sa na rozvoji ich duševného zdravia
- absolvent získa schopnosť komunikovať v cudzom jazyku na zodpovedajúcom stupni rozvoja
- aktívne riešiť komunikačné situácie bežného života

2. ZÁMERY PRE ZVÝŠENIE KVALITY VYUČOVANIA V TRIEDACH SO VŠEOBECNÝM ZAMERANÍM

Školský vzdelávací program 3 : **6 voliteľných hodín**

- v V. ročníku:**
- 1 hodina - cudzí jazyk
 - 1,5 hodiny - matematika
 - 0,5 hodiny - informatika
 - 1 hodina - biológia v projektoch
 - 1 hodina - geografia v projektoch
 - 1 hodina - technika
- v VI. ročníku:**
- 1 hodina - druhý cudzí jazyk
 - 0,5 hodiny - matematika
 - 0,5 hodiny - informatika
 - 1 hodina - biológia v projektoch
 - 1 hodina - geografia v projektoch
 - 1 hodina - technika
 - 1 hodina - slovenský jazyk a literatúra
- v VII. ročníku:**
- 1 hodina - druhý cudzí jazyk
 - 1,5 hodiny - matematika okolo nás
 - 0,5 hodiny - informatika
 - 1 hodina - regionálna výchova
 - 0,5 hodiny - technika
 - 0,5 hodiny - svet práce
 - 1 hodina - tvorivé čítanie

3. CHARAKTERISTIKA VOLITELNÝCH PREDMETOV

Matematika - cieľom je rozvíjať u žiakov logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiak by mal spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok. Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite a s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh. Výsledkom vyučovania matematiky by malo byť správne používanie matematickej symboliky, znázorňovania a schopnosť čítať s porozumením súvislé texty a diagramy. Žiak by mal vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, pričom vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou získaných skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov.

Informatika – cieľom je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty. Výchovno – vzdelávací proces smerujeme tak, aby sa žiaci:

- oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov s zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním
- rozumeli pojmom algoritmus a program
- oboznámili so systémami na spracovanie údajov

Biológia v projektoch – orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislosti živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Umožňuje žiakom spoznávať prírodu nášho regiónu. Vede k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane zdravia. Žiaci sa naučia prezentovať vlastnú prácu, správne sa vyjadrovať a argumentovať.

Geografia v projektoch – základ vyučovania predmetu tvorí regionálna geografia, v ktorej sa venujeme aj environmentálnym problémom regiónov. Prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získavajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Poznatky sú interpretované nielen v teoretickej, ale

aj v praktickej rovine a sú poskytované motivačným spôsobom, či už formou prezentácií alebo využívaním IKT vo vyučovacom procese. Hlavným cieľom je rozvíjať kľúčové kompetencie, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Technika – smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiaka a jeho profilácií. Žiak by mal nadobudnúť schopnosť riešiť problém, uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci a schopnosť reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Tvorivé čítanie – v literárnom vzdelávaní sa žiak zoznamuje s literatúrou všeobecne. Žiaci sa učia formulovať vlastné názory o prečítanom, nadobúdajú schopnosť reprodukovat' prečítaný literárny text a samostatne tvoriť nový umelecký text. Nadobúdajúce poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu, empatiu, profesionálne správanie a obohacuje ich duchovne. Žiak má získať také intelektuálne zručnosti, ktoré z neho robia vzdelaného čitateľa, ktorý v literatúre nachádza zábavu, poučenie, vie sa v nej orientovať, intelektuálne a duchovne sa vzdelávať.

Regionálna výchova – podstatnou súčasťou a cieľom je integrovaná väzba na región, jeho zvyklosti, spôsob života, väzba na prírodné prostredie, históriu, kultúru a tradície. Cieľom predmetu je pomôcť žiakom uvedomovať si prírodné krásy a historické pamätihodnosti svojho regiónu za účelom pestovania úcty k svojej vlasti, kraju a i k sebe samému. Vytvárať predpoklady u žiakov na pestovanie a rozvíjanie citu ku kráse ľudového umenia a uchovávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

4. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Súbor metód, postupov a pravidiel prispieva k rozvoju kľúčových kompetencií žiakov. Sú pre všetkých žiakov a sú základom charakteristiky školy.

Kompetencie k učeniu

Viesť žiakov k zodpovednosti za svoje vzdelávanie, umožniť žiakom osvojiť si stratégiu učenia a motivovať ich pre celoživotné vzdelávanie

- vo vyučovaní kladieme dôraz na čítanie s porozumením, prácu s textom, vyhľadávanie informácií (v literatúre a na internete)
- učíme žiakov plánovať, organizovať a hodnotiť ich činnosti
- uplatňujeme individuálny prístup k žiakom snažíme sa im dať šancu prežiť úspech
- na praktických príkladoch vysvetľujeme zmysel a cieľ učenia a posilňujeme pozitívny vzťah k učeniu
- podporujeme samostatnosť a tvorivosť žiakov, využívame možnosti projektového vyučovania, žiaci sa zúčastňujú rôznych súťaží a olympiád
- umožňujeme žiakom pozorovať a experimentovať, porovnávať výsledky a vyvodzovať závery
- pri hodnotení sa snažíme používať pozitívnu motiváciu

Kompetencie k riešeniu problémov

Podnecovať žiakov k tvorivému mysleniu, logickému uvažovaniu a k riešeniu problémov

- vytvárame praktické problémové úlohy a situácie a učíme žiakov tieto problémy riešiť
- používame vo vyučovaní netradičné úlohy (z ponúk Klokan, Albert...)
- podporujeme rôzne originálne spôsoby riešenia problémov
- podporujeme tímovú spoluprácu pri riešení problémov
- vedieme žiakov k vhodnému využívaniu rôznych informačných zdrojov
- žiaci môžu svoje myšlienky a nápady prezentovať v školskom časopise Energetikoviny
- podľa svojich schopností a zručností sa žiaci zapájajú do súťaží

Kompetencie komunikatívne

Viesť žiakov k otvorenej, všestrannej a účinnej komunikácii

- vedieme žiakov k rozvíjaniu komunikačných schopností v materinskom a v cudzom jazyku
- podporujeme rozvoj komunikačných schopností v informačných a komunikačných technológiách
- kladieme dôraz na kultivovanú úroveň komunikácie.
- netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne a nezdvorilé prejavy správania žiakov, zamestnancov školy i rodičov
- vedieme žiakov k vhodnej komunikácii v oblasti sociálnych vzťahov.
- využívame rôzne školské akcie k posilneniu priateľských vzťahov medzi triedami a jednotlivcami (školy v prírode, lyžiarsky výcvik, tvorivé dielne, športové súťaže, cvičenia v prírode, účelové cvičenia)
- učíme žiakov prezentovať svoje názory, vhodnou formou ich obhajovať a zároveň rešpektovať názory iných
- vyžadujeme dôsledné dodržiavanie pravidiel stanovených v školskom poriadku a umožňujeme žiakom podieľať sa na zostavovaní týchto pravidiel

Kompetencie sociálne a personálne

Rozvíjať u žiakov schopnosť spolupracovať a rešpektovať prácu vlastnú a druhých

- používame rôzne metódy vyučovania: frontálne vyučovanie, práca vo dvojiciach a v skupinách, kooperatívne vyučovanie, metódy kritického myslenia
- učíme žiakov pracovať v tímoch
- učíme žiakov hodnotiť prácu tímov, svoju prácu a prácu ostatných členov tímu
- podporujeme vzájomnú pomoc žiakov
- podporujeme integráciu žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami do triednych kolektívov
- netolerujeme prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu
- priebežne sledujeme sociálny vzťah v triede
- učíme žiakov k odmietavému postojú ku všetkému, čo narušuje dobré vzťahy medzi žiakmi
- dôsledne vyžadujeme dodržiavanie spoločne dohodnutých pravidiel chovania

Kompetencie občianske

Pripravovať žiakov ako slobodné a zodpovedné osobnosti, uplatňujúce svoje práva a plniace svoje povinnosti

- vedieme žiakov k sebapoznávaniu, sebaúcte a k úcte druhým ľuďom
- využívame modelové príklady na demonštrovanie pozitívnych a negatívnych prejavov správaniu ľudí
- využívame pomoc a skúsenosti odborníkov - CPPP, čl...
- priestupky sa snažíme riešiť individuálne, rozumne a spravodlivo
- zoznamujeme žiakov so základnými právnymi normami
- ponúkame žiakom rôzne záujmové aktivity ako protiváhu k nežiadúcim sociálne patologickým javom
- učíme žiakov chrániť životné prostredie
- pri vyučovaní využívame miestne historické súvislosti a prírodné podmienky, vedieme žiakov k pozitívnemu vzťahu k svojmu mestu

Kompetencie pracovné

Viesť žiakov vzťahu k práci, naučiť ich používať pri práci vhodné materiály a chrániť svoje zdravie pri práci, pomôcť žiakom pri voľbe ich budúceho povolania.

- vedieme žiakov k pozitívnemu vzťahu k práci, dobrú prácu vždy pochválime.
- pri vyučovaní vytvárame tvorivé pracovné prostredie.
- vedieme žiakov k dodržiavaniu určených pravidiel, k ochrane zdravia a k plneniu svojich povinností.
- rôznymi formami (exkurzie, beseda) zoznamujeme žiakov s rôznymi profesiami.
- pomáhame žiakom s výberom ich budúceho povolania s voľbou vhodného ďalšieho štúdia

5. SPÔSOBY ZVYŠOVANIA KVALITY VZDELÁVANIA

- a) využívanie učebných pomôcok** – názorná výučba je polovica úspechu, preto vo vyučovacom procese je potrebné ich maximálne využívanie. Zamerať sa na progresívne, inovatívne metódy a formy práce so žiakmi
- b) naučiť žiakov správne učiť sa** - modelovými situáciami učiť žiakov odstraňovať predmety a javy, ktoré im zabraňujú sústrediť sa na vyučovaní, trénovať spôsoby sústredenia sa na učenie
- c) odbremeniť žiakov od náročnej domácej prípravy** – dôležité je, aby žiaci získali 70 percent vedomostí v škole na vyučovacích hodinách. Realizovať to možno pozitívnou motiváciou učiteľa, aktívnou činnosťou žiakov, overovaním vedomostí a ich opakovaním, ale hlavne sústredenosťou žiakov na vyučovacích hodinách. Potrebné je odstraňovať memorovanie vedomostí, dôraz klásť na samostatnosť žiaka a taktiež na zúročenie týchto vedomostí
- d) vytvoriť správnu, motivujúcu klímu** – motivovať, usmerňovať žiakov vytvárať súdržné spolupracujúce kolektívy, správne sa orientovať, riešiť problémy.
- e) podieľať sa na výchove žiakov** – zosúladiť požiadavky na žiakov pri dodržiavaní vnútorného poriadku školy tak, aby sa nerozchádzali názory vyučujúci pri ukladaní výchovných opatrení. Pri priestupkoch a porušení vnútorného poriadku školy úzko spolupracovať s výchovnou poradkyňou
- f) zlepšiť spoluprácu s rodičmi** – zainteresovávať rodičov do života školy, neorientovať sa len na strohé informácie o výchovno – vyučovacích výsledkoch, ale prizývať ich na mimoškolské aktivity
- h) zlepšiť prezentáciu školy na verejnosti** – úspechy žiakov zverejňovať cestou školského rozhlasu a časopisu, medializovať ich regionálnych médiách a na webovej stránke školy

i) vytýčiť strategické ciele v oblasti výchovy a vzdelávania

- v oblasti rozumovej výchovy rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu a sebahodnotenie
- upevňovať a rozvíjať regionálne ľudové tradície
- osvojiť si kvalitný hodnotový systém, prosociálne správanie, emocionálnu inteligenciu, sociálne a životné zručnosti
- aktivizovať a motivovať žiakov do učenia rôznymi formami výučby, zapájať sa do ich tvorby vlastných projektov
- vytvárať vhodné podmienky pre modernizáciu výučby
- zvýšenú pozornosť venovať prierezovým témam: environmentálna výchova, dopravná výchova, ochrana života a zdravia, mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova
- vytvárať dobré podmienky pre nadaných žiakov ako aj žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami
- zabezpečiť vzdelávanie pedagogických pracovníkov

6. ZABEZPEČENIE VÝUČBY PRE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI POTREBAMI

Žiak so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Použitie ďalších zdrojov na podporu efektívneho vzdelávania. Umožní vytvoriť kvalitatívne nové prostredie, zodpovedajúce potrebám žiakov, ktorí si vyžadujú špeciálny prístup vo vzdelávaní. Špeciálne výchovno - vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Špeciálnou výchovno – vzdelávacou potrebou je požiadavka na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní pre žiaka. Špeciálne výchovno – vzdelávacie potreby vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj schopností, ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Žiak so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami je spravidla:

1. žiak so zdravotným znevýhodnením, t.j.

- *žiak so zdravotným postihnutím (s mentálnym postihnutím, so sluchovým postihnutím, so zrakovým postihnutím, s telesným postihnutím, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s autizmom alebo inými pervazívnymi poruchami s viacnásobným postihnutím)*
- *žiak chorý alebo zdravotne oslabený, žiak s vývinovými poruchami (poruchou aktivity a pozornosti, s vývinovou poruchou učenia, s oneskoreným alebo nerovnomerným psychomotorickým vývinom)*
- *žiak s intelektovým výkonom v hraničnom pásme*
- *žiak s poruchou správania*

2. žiak so sociálne znevýhodneného prostredia:

Sú to žiaci, ktorých rodičia sú v hmotnej núdzi. Pomocou pre týchto žiakov je zabezpečenie školských pomôcok 2x ročne. Škola spolupracuje aj s Okresným úradom v Prievidzi.

3. žiak s nadaním

Pri práci so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami /ŠVVP/ vychádzame z platných dokumentov, najmä zo zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a z vyhlášky č.320/2008 o základnej škole, ako i z ďalších platných a záväzných dokumentov.

V tejto oblasti našej práce je nutná zvýšená spolupráca školy, žiaka, jeho rodičov a školského poradenského zariadenia.

V rámci školy ide najmä o spoluprácu triedneho učiteľa s ostatnými vyučujúcimi, výchovného poradcu a vedenia školy. Podmienkou zdokonaľovania práce so žiakmi so ŠVVP je neustále sa vzdelávanie pedagogických pracovníkov v tejto oblasti.

Zásadnou podmienkou úspešnej práce s týmito žiakmi je neustála komunikácia s rodičmi žiaka.

Zásady komunikácie učiteľa s rodičom:

- vytvorenie dostatočného časového priestoru na rozhovor s rodičom
- získanie si dôvery rodičov, poskytujeme im jasné a zrozumiteľné informácie, podporujeme a povzbudzujeme ich o problémoch komunikovať
- vzájomné počúvanie sa
- rozhovor musí prebiehať v pokojnej atmosfére, vedieme ho optimisticky, pedagóg hľadá neustále riešenia ako pomoc pre rodiča
- situácie, ktoré sme s dieťaťom zažili, jeho správanie, reakcie iba popisujeme, ale ich nehodnotíme
- uvádzame zdroje svojich informácií a to isté umožňujeme aj rodičom
- stanovíme „pravidlá hry“, ujasníme si pojmy a trváme na dodržiavaní týchto pravidiel
- celý rozhovor je jasnou snahou učiteľa poradiť rodičom, hľadať riešenia a ponúknuť im pomoc
- uskutočňujeme zápis zo stretnutia s autentickým podpisom oboch, príp. zúčastnených strán, ktorý eviduje triedny učiteľ alebo výchovná poradkyňa

a) Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením je okrem všeobecných cieľov, vychovávať a vzdelávať týchto žiakov tak, aby čo najviac rozvinuli vlastné kompenzačné mechanizmy. aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré vytvoria cieľavedomou činnosťou.

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach (integrované vzdelávanie)

Ak je zdravotné znevýhodnenie žiaka takého charakteru, že mu je potrebné vytvoriť špeciálne podmienky na vzdelávanie, takýto žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a musí byť v škole evidovaný ako žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami za podmienky súhlasu jeho zákonného zástupcu.

Potvrdenie o tom, že žiak má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby vydáva podľa kompetencií školské zariadenie centra výchovného poradenstva a prevencie a na základe odborného vyšetrenia.

Žiak, ktorý má špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, musí mať vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program. Individuálny výchovno – vzdelávací program vypracováva škola spoločne so školským zariadením centra výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií.

Žiak môže mať špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby počas celého vzdelávacieho cyklu alebo len počas limitovaného obdobia, čo sa posudzuje na základe výsledkov odborného vyšetrenia školského zariadenia centra výchovného poradenstva a prevencie.

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorý sa vzdeláva v bežnej triede základnej školy, musí mať zabezpečené odborné, personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky v rozsahu a kvalite zodpovedajúceho jeho individuálnym potrebám. Riaditeľ školy zabezpečuje pri výchove a vzdelávaní takéhoto žiaka systematickú spoluprácu školy so školským zariadením centra výchovného poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje :

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho sociálne znevýhodneného prostredia na výchovno-vzdelávací proces;
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov;
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov;
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka;
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania;
- požiadavky na zabezpečenie doplnkových učebných pomôcok
- zabezpečenie servisu odborníkov – asistenta učiteľa, špeciálneho pedagóga, psychológa a iných špecialistov.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú na individuálnej báze tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom a ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby a so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Ak je žiakovi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami potrebné prispôbiť obsah a formy vzdelávania v jednom alebo viacerých vyučovacích predmetoch, vypracuje vyučujúci daného predmetu v spolupráci so špeciálnym pedagógom ako súčasť individuálneho vzdelávacieho programu *Úpravu učebných osnov konkrétneho predmetu*. Ide o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, t.j. vychádza sa z učebných osnov predmetu. Vyučujúci učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom vypracuje postupnosť krokov pri preberaní učiva príslušného predmetu.

Úprava učebných osnov predmetu, ktorá je súčasťou individuálneho vzdelávacieho programu, sa vypracováva len pre tie vyučovacie predmety, v ktorých žiak nemôže postupovať podľa učebných osnov daného ročníka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program sa v priebehu školského roka môže upravovať a dopĺňať podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiaka. Úpravy výchovno-vzdelávacieho programu sú výsledkom odborných konzultácií všetkých zainteresovaných odborníkov a oboznamuje sa s nimi aj zákonný zástupca žiaka.

Individuálny výchovno-vzdelávací program podpisuje riaditeľ školy, triedny učiteľ, špeciálny pedagóg a zákonný zástupca žiaka.

Pedagogické zásady práce pri práci so žiakmi so ŠVVP:

- rešpektovanie zvláštností a možností žiaka
- informovanosť všetkých pedagógov o probléme žiakov s dôrazom na mlčanlivosť o informáciách zistených pri výkone povolania
- oboznámenie všetkých pedagógov so spôsobmi vzdelávania, hodnotenia žiaka a možnosťami úľav
- oboznámenie spolužiakov s rozdielnym spôsobom hodnotenia žiaka
- skoré poskytnutie špeciálnej pomoci /koniec prvého, začiatok druhého ročníka a priebežne čím skôr, tým lepšie /
- dodržiavanie jednotlivých vývojových etáp
- vytváranie optimálneho pracovného prostredia, priateľskej atmosféry
- zabezpečenie kompenzačných a didaktických pomôcok
- využívanie špeciálnych metód a foriem práce odporučených odborným pracovníkom pedagogicko-psychologickej poradne
- dodržiavanie zásady všestrannosti / dieťa musí mať možnosť

- kompenzovať svoje znevýhodnenie inými činnosťami, v ktorých je úspešnejšie /
- dodržiavanie zásady sústavnosti
 - stanovenie si reálnych cieľov, postupné zvyšovanie nárokov
 - podporovanie snahy žiaka, aj pri najmenšom zlepšení výkonu udeľovať pochvaly, nedostatky neporovnávať s ostatnými
 - zaradovanie častých prestávok, striedanie pracovného tempa a pracovných činností podľa odporúčania CPPP

b) Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (znevýhodnenie chudobou alebo kultúrou)

- definuje ako prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne a jazykové podmienky stimuluje rozvoj mentálnych, vôľových a emocionálnych vlastností jednotlivca, nepodporuje jeho efektívnu socializáciu a neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre rozvoj osobnosti.
- spôsobuje sociálno-kultúrnu depriváciu, deformuje intelektuálny, mravný a citový rozvoj jednotlivca a z aspektov edukácie ho z týchto dôvodov považujeme za osobu so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Špeciálne edukačné potreby dieťaťa sú požiadavky na špeciálne usporiadanie podmienok, organizácie a realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu tak, aby zodpovedali osobitostiam žiaka, ktorého telesný, psychický alebo sociálny vývin sa výrazne líši od štandardného vývinu.

Sociálne znevýhodnené prostredie (ďalej SZP) je pre žiaka rodina:

- ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima
- v ktorej aspoň jeden z rodičov alebo osoba, ktorej je dieťa zverené do osobnej starostlivosti, patrí do skupiny znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie
- v ktorej najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie
- ktorá má neštandardné bytové a hygienické podmienky (napr. žiak nemá vyhradené miesto na učenie, nemá vlastnú posteľ, nie je zavedená elektrická prípojka a pod.)

Výchova a vzdelávanie detí a žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Špecifickým cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je prostredníctvom eliminácie alebo odstránenia hendikepov vyplývajúcich zo sociálneho znevýhodnenia (komunikačné schopnosti, kultúrne a sociálne vylúčenie, hygienické návyky...) dosiahnuť primeraný rozvoj ich schopností

Uskutočňuje sa:

- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy: pričom niektoré (pre neho problémové) vyučovacie predmety môže absolvovať v rámci individuálneho vzdelávacieho programu
- v školách v bežných triedach spoločne s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovnej prevencie a poradenstva: zákonný zástupca žiaka má právo sa s týmto programom oboznámiť.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a uspokojovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, najmä:

- pri vytváraní školských vzdelávacích programov zohľadňujeme atraktívne edukačné prostredie, rešpektujúce sociálne, kultúrne a jazykové špecifiká detí zo sociálne znevýhodneného prostredia
- zabezpečujeme pomoc pri realizácii výletov, exkurzií, aby sa dieťa mohlo takýchto aktivít zúčastňovať

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program obsahuje:

- základné informácie o žiakovi a vplyve jeho sociálne znevýhodneného prostredia na výchovno-vzdelávací proces
- modifikáciu učebného plánu a učebných osnov
- aplikáciu špeciálnych vzdelávacích postupov
- špecifické postupy hodnotenia učebných výsledkov žiaka

- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania
- požiadavky na zabezpečenie doplnkových učebných pomôcok
- zabezpečenie servisu odborníkov – asistenta učiteľa, špeciálneho pedagóga, psychológa a iných špecialistov.

Všetky špecifické úpravy sa vypracovávajú na individuálnej báze tak, aby zodpovedali špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám konkrétneho žiaka. Individuálny výchovno-vzdelávací program vypracováva triedny učiteľov spolupráci so špeciálnym pedagógom a ďalšími zainteresovanými odbornými pracovníkmi podľa potreby.

c) Výchova a vzdelávanie detí a žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania sa kladie dôraz na harmonický osobnostný vývin nadaných detí a žiakov, ich emocionálne charakteristiky i sociálne vzťahy.

Základné podmienky vzdelávania žiakov s nadaním v bežných triedach základných škôl (integrované vzdelávanie)

Ak si rozvoj nadania žiaka bežnej triedy vyžaduje vytvoriť mu na vzdelávanie špeciálne podmienky, jedná sa o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, čo musí byť potvrdené odborným vyšetrením. Zaradenie takéhoto žiaka do programu pre nadaných žiakov je možné iba s informovaným súhlasom jeho zákonného zástupcu.

Pre integrovaného nadaného žiaka je treba vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program, prípadne môže postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ak je v triede integrovaná skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania. Za vypracovanie týchto programov je zodpovedný triedny učiteľ v spolupráci s príslušnými odbornými pedagógmi (podľa predmetov, v ktorých sa nadanie rozvíja). Pri tvorbe individuálnych výchovno-vzdelávacích programov spolupracuje so zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Individuálny výchovno-vzdelávací program môže žiakovi v súlade s jeho nadaním umožniť akcelerované vzdelávanie. Okrem postupu do vyššieho ročníka alebo absolvovania dvoch ročníkov v priebehu školského roku možno nadaného žiaka:

- vzdelávať sa konkrétnych predmetoch podľa učebného plánu vyšších ročníkov
- postupovať v konkrétnych predmetoch podľa osnov vyššieho ročníka

- vzdelávať sa v konkrétnych predmetoch v triedach vyššieho ročníka
- vo všeobecnosti sa však dáva prednosť tzv. rozširujúcemu, resp. obohacujúcemu vzdelávaniu, čo znamená:
- zaradiť do individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu predmety, ktoré nie sú v učebnom pláne bežných žiakov
- doplniť záväzné učebné osnovy jednotlivých predmetov o nové témy zodpovedajúce nadaniu žiaka a možnostiam školy, resp. regiónu

Individuálny výchovno-vzdelávací program

Individuálny výchovno-vzdelávací program je súčasťou povinnej dokumentácie žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami individuálne integrovaného v bežnej triede základnej školy. Je to dokument, ktorého účelom je plánovanie vzdelávania žiaka podľa jeho špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb.

Individuálny výchovno-vzdelávací program nadaného žiaka obsahuje:

- základné informácie o žiakovi
- špecifikáciu druhu a štruktúry jeho nadania, s opisom silných a slabých stránok žiakovej osobnosti
- modifikáciu učebných plánov a učebných osnov
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania
- zapojenie tútora alebo učiteľa / učiteľov školy vyššieho stupňa do vzdelávania žiaka
- požiadavky na zabezpečenie špeciálnych učebných pomôcok
- zabezpečenie spolupráce s príslušnými odborníkmi (podľa druhu rozvíjaného nadania)

Individuálny výchovno-vzdelávací program možno v priebehu školského roka spresňovať formou časovo-tematických plánov. Podľa aktuálneho vývinu nadania žiaka možno program priebežne meniť a upravovať.

V individuálnom výchovno-vzdelávacom programe nadaného žiaka s ďalšími špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (nadaného žiaka so zdravotným znevýhodnením alebo nadaného žiaka zo sociálne znevýhodneného prostredia) musia byť zohľadnené aj tieto potreby a program má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu nedostatkov žiaka.

Skupinový výchovno-vzdelávací program

Ak sú v bežnej triede integrované vzdelaní viacerí žiaci s rovnakým druhom nadania, môžu postupovať podľa skupinového výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý môže byť formulovaný aj ako súčasť školského vzdelávacieho programu. Obsahuje:

- modifikáciu učebných plánov a učebných osnov
- špecifiká organizácie a foriem vzdelávania
- zapojenie učiteľa/učiteľov školy vyššieho stupňa do vzdelávania žiakov
- požiadavky na zabezpečenie špeciálnych učebných pomôcok
- zabezpečenie spolupráce s príslušnými odborníkmi (podľa druhu rozvíjaného nadania)

V individuálnej dokumentácii každého žiaka však musia byť okrem základných informácií o ňom uvedené aj informácie o špecifikácii druhu a štruktúry jeho nadania, s opisom silných a slabých stránok jeho osobnosti.

Ak je v skupine nadaných žiakov žiak s ďalšími špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, musí sa postupovať podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

7. ZAČLENENIE PRIEREZOVÝCH TÉM DO PREDMETOV

Prierezové témy

- Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
- Environmentálna výchova (ENV)
- Mediálna výchova (MEV)
- Multikultúrna výchova (MUV)
- Dopravná výchova (DOV)
- Ochrana života a zdravia (OŽZ)
- Tvorba projektov a prezentačné zručnosti (TPPZ)
- Regionálna výchova (REG)
- Finančná gramotnosť (FIG)

a) Osobnostný a sociálny rozvoj

Cieľom témy je :

- osobnostný rozvoj, sebapoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný, partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery
- sociálna komunikácia v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve, v manželstve a na pracovisku, spoločenské správanie, bontón a etiketa
- efektívne riešenie konfliktov v škole, v rodine, medzi vrstovníkmi, v partnerskom, manželskom a pracovnom živote
- multikultúrna tolerancia a rešpektovanie odlišných názorov, postojov, aspirácií, hodnôt iných ľudí v medziľudských vzťahoch a komunikácii v škole, v rodine, vo vrstovnickej skupine, v partnerstve a manželstve, na pracovisku
- prevencia agresie, násilia a šikanovania v škole, medzi vrstovníkmi, v rodine, v manželstve a na pracovisku

Charakteristika :

Psychosociálny rozvoj pomáha rozvíjať všeobecný ľudský potenciál a základné životné zručnosti na poli emocionálnej inteligencie. Ťažisko je vo formovaní a rozvíjaní sociálno-emočných, kognitívnych a behaviorálnych zručností s dôrazom na formovanie sebaidentity, sebauvedomenia, zdravého sebahodnotenia a sebadôvery a rozvoj komunikačných a kooperatívnych zručností nevyhnutných pre dobré medziľudské vzťahy v škole, v rodine, v skupine, v partnerstve, využívaním efektívnych riešení konfliktov, asertívneho sebaapresadzovania svojich názorov, eliminovania predsudkov a stereotypov v smere väčšieho rešpektovania a multikultúrnej tolerancie odlišných svetonázorov, postojov, hodnôt a kultúry iných ľudí.

Zaradenie prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je najmä v predmetoch : etická výchova, náboženská výchova, občianska náuka, slovenský jazyk a literatúra.

b) Environmentálna výchova

Cieľom tejto témy je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi. Učia sa :

- poznať a chápať súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu v rôznych oblastiach sveta; pochopiť súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami a vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu
- rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu
- rozvíjať spoluprácu pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni
- pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu
- vedieť hodnotiť objektivitu a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská
- využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj pri prezentácii vlastnej práce.

V oblasti postojov a hodnôt nadobudne schopnosť :

- vnímať život ako najvyššiu hodnotu
- pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu
- podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby
- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia
- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu
- prehĺbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania smerom k životnému prostrediu
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

Zaradenie prierezovej témy environmentálna výchova do predmetov biológia, geografia, fyzika, chémia, technika, slovenský jazyk a literatúra, občianska náuka, etická výchova, náboženská výchova, telesná výchova, športová príprava.

c) Mediálna výchova

Cieľom témy je rozvinúť :

- schopnosť uplatňovať stratégiu kompetentného zaobchádzania s rôznymi druhmi médií a ich podnetmi
- spôsobilosť zmysluplne kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty; to znamená viesť žiakov k tomu, aby lepšie poznali a chápali pravidlá fungovania „mediálneho sveta“, zmysluplne sa v ňom orientovali a selektovane využívali médiá a ich produkty podľa toho, ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno-vzdelávacie a mravné
- schopnosť vytvoriť si ako občan vlastný názor na médiá na základe prijímaných informácií
- schopnosť kriticky presadzovať mediálne šírenie posolstva, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, , ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným spôsobom eliminovať.

Charakteristika :

Úlohou mediálnej výchovy je rozvinutie mediálnej gramotnosti do takej úrovne, aby využívanie médií bola činnosť, ktorú má jednotlivec pod svojou vlastnou kontrolou a ktorú dokáže niest' tak, aby mohol mediálne podnety čo najlepšie využiť.

Námety na realizáciu

Mediálna mapa – úlohou je „zmapovať“ médiá ako organizácie vo svojom regióne, regionálnu tlač, rozhlas, televíziu. Zo získaných informácií vytvoriť jednoduchú mapu svojho regiónu. Oboznámiť žiakov s významnými svetovými mediálnymi osobnosťami.

Fakt, alebo názor – diskutovanie o téme s cieľom vytvoriť si kritický prístup k skutočnostiam, ktorými sme denne zaplavovaní z médií.

Reklamné slogany – pôsobenie na diváka, vyjadrenie názoru.

Reklama – formou projektového spracovania zamerať na závislosť a manipulatívnosť reklám.

Zaradenie prierezovej témy v predmetoch etická výchova, občianska náuka, hudobná výchova, výtvarná výchova, informatika, slovenský jazyk a literatúra.

d) Multikultúrna výchova

Ciele prierezovej témy :

- rozvíjať povedomie vlastnej kultúrnej identity žiaka
- rozvíjať schopnosť žiaka vnímať odlišné kultúry a neodmietat' príslušníkov iných kultúr
- rozvíjať toleranciu žiaka voči príslušníkom iných kultúr
- rozvíjať schopnosť spolupracovať a komunikovať s príslušníkmi iných kultúr
- rozvíjať schopnosti rozoznávať a opisovať zvláštnosti kultúrnej tradície svojho okolia.

Charakteristika :

Výchovné a vzdelávacie pôsobenie je zamerané na prípravu žiaka na život v kultúrnej rôznorodej spoločnosti, pripraviť ho na stretnutia s príslušníkmi odlišných kultúr pri pohybe v zahraničí, hlavne pri predchádzaní konfliktom, ktoré vyplývajú z medzikultúrnej odlišnosti, dôstojné spolunažívanie. Úlohou je, aby si žiak uvedomil aj stáročnú kultúrnu rôznorodosť Slovenska.

Začlenenie prierezových tém do predmetov : dejepis, občianska náuka, geografia, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova, slovenský jazyk a literatúra,

e) Dopravná výchova

Ciele dopravnej výchovy sú zamerané na všetky tri oblasti osobnosti žiaka – kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré budeme prosociálne rozvíjať :

- pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi
- formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke

- osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzným právnych predpisov ako chodec, cyklista, cestujúci
- naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke a v praktickom živote
- zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli
- zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla
- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Charakteristika :

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov. Úlohou je postupne pripraviť žiakov na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov, cyklistov, ako aj budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na asfaltovom ihrisku v spolupráci s autoškolou Ing. Jána Hanzela formou dvojdnového kurzu. Okrem toho je téma zaradená do Plánu účelových cvičení.

Začlenenie prierezovej témy Dopravná výchova do predmetov : telesná výchova, technika, etická výchova, občianska náuka.

f) Ochrana života a zdravia

Ciele učiva :

- poskytuje žiakom teoretické vedomosti a praktické poznatky
- formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí
- vytvoriť základ vlasteneckého a národného citenia
- osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaobrane a poskytovanie pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života
- osvojiť si proces adaptácie v záťažových situáciách
- cvičením dosiahnuť vyššiu telesnú zdatnosť ako aj odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž pri náročných životných situáciách.

Charakteristika :

Povinné učivo tejto témy sa realizuje prostredníctvom Didaktických hier a vhodnými témami na vyučovacích predmetoch. Integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pohybe a pohybe v prírode, kde môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozenia človeka a jeho okolia.

Kompetencie:

Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziľudské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručností v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.

Možno predpokladať, že rozvíjaním týchto vlastností sa utvárajú požadované schopnosti potrebné pre občana v oblasti ochrany života a to nielen v aktuálnom čase počas vzdelávania v škole, ale aj v úlohe perspektívnej v dospelosti v rôznych zamestnaniach.

Absolvovaním učiva získajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručností a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Sebaochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami , evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí , v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a

prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu. V obsahu učiva je viac tém, ktoré sa odvíjajú zo základov takých oblastí, ktoré môžu prispieť k rozvoju vedomostí, zručností a návykov pre ochranu človeka a spoločnosti. Pre dosiahnutie cieľov využíva OŽZ daný tematický obsah, vhodné organizačné formy, metódy a prostriedky prispôbené daným podmienkam. Opakovanie určitých zhodných prvkov a príbuznosti tém treba chápať z hľadiska cieľov v ročníku (vidieť, poznať, ovládať, získať poznatok a zručnosť).

Na záver deväťročného štúdia na základnej škole by mali žiaci teoreticky a prakticky ovládať vybrané úlohy :

- z tematiky riešenia mimoriadnych situácií – civilná ochrana
- zo zdravotnej prípravy vedieť poskytnúť predlekársku prvú pomoc
- vedieť zvládnuť základné činnosti pri pohybe a pobyte v prírode
- vzhľadom na vek a pohlavie optimálne zvyšovať psychickú, fyzickú pripravenosť a odolnosť pre prípad vzniku predpokladaných mimoriadnych situácií

Obsah a realizácia učiva

Odbornú zložku učiva napĺňajú tematické celky s uvedeným obsahom :

- riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode

Na realizáciu učiva OŽZ sa využívajú viaceré organizačné formy :

Účelové cvičenia (ÚC) v 5.-9. ročníku realizujeme v prírode 2 krát v roku po 5 hodín

spravidla na jeseň a jar. Pred realizáciou ÚC vykonáme deň prípravy z teoretickej časti učiva v rozsahu 3-5 hodín podľa náročnosti obsahu a organizačných foriem plánovaného ÚC. Učivo turistiky realizované v rámci telesnej výchovy formou cvičení v prírode nezamieňame s ÚC.

Účelové cvičenia možno vykonať po ročníkoch - triedach. Na komplexnejšie zabezpečenie uplatňovania učiva je možné využívať ďalšie vzdelávacie a organizačné činnosti školy :

- vhodné témy z obsahu niektorých vyučovacích predmetov – medzipredmetové vzťahy,
- úlohy objektivej ochrany školy
- rešpektovanie vnútorného poriadku školy
- požiarne a poplachové smernice
- zabezpečenie úrazovej zábrany a predlekárskej prvej pomoci
- cvičenia v prírode v rámci TV
- príprava učiteľov na proces v ÚC

Obsah učiva pre nižšie sekundárne vzdelávanie

V tejto časti je uvedený obsah učiva pre teoreticko – praktickú prípravu a účelové cvičenia v jednotlivých ročníkoch druhého stupňa základných škôl. Postup vyučovania zvolia vyučujúci podľa možností školy a vyspelosti žiakov s využitím metodických odporúčaní metodických oddelení. Osobitnú pozornosť treba venovať výstupným vedomostiam a zručnostiam žiakov deviateho ročníka.

Obsahové zameranie v piatom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- varovné signály CO – činnosť na varovný signál „ Všeobecné ohrozenie“, „Ohrozenie vodou“, „ Koniec ohrozenia“
- ochranná poloha ochranných prostriedkov (DM-1, CM3-/3h)
- ukážka prechodu priestoru kontaminovaného nebezpečnými látkami
- kolektívna ochrana, evakuácia –vyhlasovanie evakuácie, evakuačné zariadenia, spôsoby vykonávania evakuácie, evakuačná batožina
- kolektívna ochrana – ukrytie a ochrana v budovách pri mimoriadnej udalosti

b) Zdravotná príprava

- imobilizácia horných a dolných končatín pomocou štandardných dláh
- znehybnenie poranených končatín improvizovanými prostriedkami

- uloženie postihnutého do stabilizovanej polohy – privolanie lekára
- ošetrovanie a znehybnenie zlomenín dolných končatín
- spôsoby odsunu poraneného – podľa druhu a závažnosti poranenia

c) Pohyb pobyt v prírode a jej ochrana

- zásady orientácie v prírode podľa prírodných úkazov, kompasu, buzoly, mapy
- odhad vzdialeností do 300 m a výšky 10 m
- pochod na neznáme miesto s riešením úloh na určovanie vlastného stanovišťa podľa mapy
- správne zakladanie ohňa

Obsahové zameranie v šiestom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- charakteristika nebezpečných látok ohrozujúcich školu a jej okolie,
- vyhlásenie varovných signálov CO – činnosť v domácnostiach, činnosť žiaka a triedy po ich vyhlásení
- lokalizácia a likvidácia požiaru ručnými hasiacimi prostriedkami
- vyrozumieanie a privolanie požiarnikov – údaje
- dekontaminácia – hygienická očista a čiastočná špeciálna očista materiálu
- evakuácia z ohrozeného priestoru
- pravidlá správania sa obyvateľstva pri ohrození a pri vzniku mimoriadnej udalosti

b) Zdravotná príprava

- zložitejšie obväzovanie obväzmi horných a dolných končatín, trupu a brucha – obväzová technika
- prakové obväzy brady nosa
- šatkové obväzy hlava, ruky, nohy
- náplast'ové obväzovanie poranení na horných a dolných končatinách
- ošetrovanie poranených kĺbov a kostí horných a dolných končatín- vyvrtnutie, vyklbenie, zlomeniny

c) Pohyb a pobyt v prírode a jej ochrana

- mierky máp a náčrtov, meranie vzdialeností na mape a v teréne
- pomer výšky a šírky s nárastom vzdialenosti
- zhotovenie jednoduchej pomôcky na odhad výšky a šírky
- zemepisný azimut
- určenie vlastného stanovišťa podľa mapy
- určenie svetových strán podľa núdzových orientačných prostriedkov
- prenášanie azimutu z mapy do terénu a z terénu do mapy
- preventívna ochrana pred bleskom

Obsahové zameranie v siedmom ročníku

a) Riešenie mimoriadnych situácií – civilná ochrana

- činnosť na varovné signály CO,
- ukladanie a skladovanie ochrannej masky (DM-1, CM-3-3/h),
- kolektívna ochrana, evakuácia obyvateľstva, obsah evakuačnej batožiny,
- ochranné stavby, pravidlá správania sa v úkrytoch, činnosť po opustení úkrytov,
- dezinfekcia, dezinfekcia, deratizácia, dekontaminácia
- postup pri vzniku požiaru v osobnom automobile
- zbrane hromadného ničenia, ničivé účinky, škodlivé pôsobenie na organizmus, ochrana pred nimi
- ochrana potravín a vody pred škodlivinami a zamorením.

b) Zdravotná príprava

- poskytnutie prvej pomoci s pomocou lekárničky v osobnom automobile
- prvá pomoc pri otrave plynom, chemikáliami
- prvá pomoc pri šoku, protišokové opatrenia
- vytiahnutie poraneného z rokliny
- znehybnenie pri poranení panvy, krčnej chrbtice, hrudníka
- ošetrovanie a znehybnenie otvorenej zlomeniny
- umelé dýchanie z pľúc do pľúc (ústami, nosom), masáž srdca

- zastavenie tepnového, žilového a vlásoknicového krvácania

c) Pohyb a pobyt v prírode a jej ochrana

- príprava pochodu, zhotovenie harmonogramu a náčrtu pochodu
- výber a úprava plochy pre stanovanie, stavanie turistického stanu
- meranie rýchlosti, šírky a hĺbky vodného toku
- prekonávanie vodnej prekážky
- správanie sa pri prietrži mračien a privaloch vody
- značenie mostov a prechodov cez vodné toky

7. Tvorba projektov a prezentačné schopnosti

Ciele prierezovej témy:

- naučiť sa riadiť seba, vypracovať si harmonogram prác
- získavať potrebné informácie z viacerých zdrojov
- spracovanie potrebných informácií – hľadanie, riešenie, utvoriť hypotézu, overiť ju
- prezentácia svojej práce písomne, verbálne s použitím IKT

Charakteristika :

Prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu skupiny. Naučíme žiaka, aby vhodným spôsobom zareagoval v rôznych konkrétnych situáciách, nadviazal kontakt, zostavil základné písomnosti osobnej agendy a poznal ich funkciu a formálnu úpravu.

Zaradenie prierezovej témy je vo voliteľných predmetoch : geografia v projektoch, biológia v projektoch, informatika, ako aj čiastková úloha vo všetkých predmetoch pri vhodných témach.

8. Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Cieľom prierezovej témy je :

- pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a kultúrneho dedičstva

Charakteristika :

Edukačná činnosť je zameraná tak, aby žiaci poznali históriu a kultúru ale aj súčasnosť vlastného mesta a jeho okolia vo všetkých smeroch.

Základom našej kultúrnej identity, ako aj zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznania kultúrnej rozmanitosti je tradičná ľudová kultúra, ľudové remeslá, ľudové umelecké výrobky, tradičné jedlá, staveľské pamiatky, výtvarné zobrazenie, hudobná kultúra (vyčítanky, hádanky, básne, piesne, tanec, kroje, príslovia, porekadlá, pranostiky, bájky, rozprávky, povesti). Spoznávaním uvedeného vytvárame predpoklady k dobrému uchovaniu kultúrneho dedičstva našich predkov.

Prierezová téma je zaradená v predmetoch výtvarná výchova, hudobná výchova, literárna výchova, etická výchova, technika, dejepis, geografia a biológia v projektoch. Od 7. ročníka máme v rámci rozširujúcich hodín samostatný predmet Regionálna výchova.

9. Finančná gramotnosť

Ciele prierezovej témy je naučiť žiakov :

- riadiť si vlastné finančné zdroje
- pochopiť otázky bohatstva a chudoby
- hodnotovej orientácie k peniazom
- význam trvalých životných hodnôt, stanovenie priorít
- využívanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov pri procesoch nakladania s osobnými financiami
- ekonomické problémy spoločnosti

Charakteristika :

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Žiakov vedieme k tomu, aby zvažili vplyv peňazí na ich zachovávanie a na základe toho, aby rozumeli a orientovali sa vo svojom zabezpečení, aby vedeli vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu, v rámci možností dokázali organizovať osobné financie a používali rozpočet na riadenie hotovosti, orientovať sa v problematike udržania výhodnosti, požičiavania za priaznivých podmienok a zvládania dlhu, vedeli aplikovať rôzne finančné stratégie, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi, používali primerané stratégie riadenia rizík. Žiaci sú zoznamovaní s ekonomickými problémami spoločnosti, vedení k hospodárnemu zaobchádzaniu s osobnými vecami, s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Hlavnými témami sú :

- Človek vo sfére peňazí
- Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí
- Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb – príjem z práce
- Plánovanie a hospodárenie s peniazmi
- Úver a dlh
- Sporenie a investovanie
- Riadenie rizika a poistenie

Prierezová téma je zaradená v predmetoch : etická výchova, matematika, informatika, technika.

IV. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém kontroly a hodnotenia je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších aktivít.

Hodnotenie zameriame na tri oblasti :

- 1. Hodnotenie žiakov**
- 2. Hodnotenie zamestnancov**
- 3. Hodnotenie školy**

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov

Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a ich rodičom spätnú väzbu v tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho potreby. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce a návod ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pedagogickí pracovníci školy budú pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu :

- podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získavajú vyučujúci hlavne : sústavným diagnostickým pozorovaním žiakov, sledovaním ich výkonov a pripravenosti na vyučovanie, rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolnými písomnými prácami analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi, podľa potreby i s psychologickými, zdravotníckymi pracovníkmi a rodičmi
- žiak musí mať z každého predmetu aspoň dve známky za každý polrok; známky získavajú vyučujúci priebežne v priebehu celého klasifikačného obdobia; skúšanie sa robí zásadne pred kolektívom triedy
- učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každej klasifikácie, klasifikáciu zdôvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnotených prejavov, výkonov, výtvorov; po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ žiakovi výsledok hodnotenia okamžite; výsledky

hodnotenia písomných skúšok a prác a praktických činností oznámi žiakovi najneskôr do 14 dní; učiteľ oznamuje všetky známky, ktoré berie do úvahy pri celkovej klasifikácii, zástupcom žiaka a to hlavne prostredníctvom zápisov do žiackej knižky súčasne s oznámením známok žiakom

- kontrolné písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok
- o termíne písomnej skúšky, ktorá má trvať celú vyučovaciu hodinu, informuje vyučujúci žiakov dostatočne dlhú dobu vopred; v jednom dni môžu žiaci mať len jednu skúšku uvedeného charakteru
- učiteľ je povinný viesť sústavnú evidenciu o každej klasifikácii žiaka preukázateľným spôsobom tak, aby mohol vždy doložiť správnosť celkovej klasifikácii žiaka i spôsob získania známok (ústne skúšanie, písomné...); v prípade dlhodobej neprítomnosti alebo rozviazania pracovného pomeru v priebehu klasifikačného obdobia odovzdá tento klasifikačný prehľad zastupujúcemu učiteľovi alebo vedeniu školy
- klasifikačný stupeň určí učiteľ, ktorý vyučuje príslušný predmet; pri dlhodobejšom pobyte žiaka mimo školy vyučujúci rešpektuje známky žiaka, ktoré škole poskytne škola pri inštitúcii kde bol žiak umiestnený
- pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učenia výsledkami, ktoré žiak dosiahol za celé klasifikačné obdobie; stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru z klasifikácie za príslušné obdobie; výsledná známka za klasifikačné obdobie musí zodpovedať známkam, ktoré žiak získal a ktoré boli oznámené rodičom
- prípady zaostávania žiakov v učení a nedostatky v ich chovaní sa prejednávajú v pedagogickej rade a to spravidla k 15.novembru a 15.aprílu; rodičia sú so zhoršením prospechu a chovania bezprostredne písomne informovaní prostredníctvom žiackej knižky
- v prípade mimoriadneho a dlhodobého zhoršenia prospechu žiaka informuje rodičov triedny učiteľ po dohode s ostatnými vyučujúcimi
- na konci klasifikačného obdobia, v termíne, ktorý určí riaditeľ školy, najneskôr však 48 hodín pred rokovaním pedagogickej rady o klasifikácii zapíšu učitelia príslušných predmetov číslou výsledky celkovej klasifikácie do katalógových listov a do triedneho výkazu a pripravujú návrhy na umožnenie opravných skúšok na klasifikáciu

v náhradnom termíne a pod.; do katalógových listov sú priebežne zapisované udelené výchovné opatrenia

- zákonných zástupcov žiaka informuje o prospechu a chovaní žiaka triedny učiteľ a učitelia jednotlivých predmetov, hlavne na triednych ZR, resp.individuálnymi konzultáciami; údaje o klasifikácii a hodnotení chovania poskytne len zákonným zástupcom žiaka, nie verejne
- pokiaľ je žiak klasifikovaný na základe písomných alebo grafických prác, vyučujúci tieto práce uchovávajú
- vyučujúci dodržia zásady pedagogického taktu, predovšetkým neklasifikujú žiakov hneď po ich návrate do školy po neprítomnosti dlhšej ako jeden týždeň; po dohode s vyučujúcimi sa žiaci zmeškané učivo doučia; pokiaľ je žiak uvoľnený na dobu jedného týždňa (rodinná rekreácia...) je povinný doučiť sa zmeškané učivo do dvoch dní po nástupe do školy; učiteľ klasifikuje len prebrané učivo; pred overením vedomostí musia mať žiaci dostatok času k naučeniu a precvičeniu učiva; preverovanie vedomostí uskutočniť až po dostatočnom precvičení učiva
- triedny učiteľ a výchovný poradca sú povinní oboznámiť ostatných vyučujúcich s odporúčením psychologických vyšetrení, ktoré majú vzťah k spôsobu hodnotenia a klasifikácie žiakov a k spôsobu získavania podkladov; údaje o nových vyšetreniach sú súčasťou správ učiteľov alebo výchovného poradcu na pracovných a pedagogických poradách
- podkladom pre hodnotenie správania je dodržiavanie školského poriadku

Pri hodnotení je potrebné dodržiavať :

- *zásadu pozitívnosti* – pri každej pripomienke musí žiak cítiť, že si učiteľ váži jeho prácu
- *zásadu transparentnosti* – nezamerat' formy hodnotenia tak, aby žiak porovnával svoje výkony s ostatnými, nezvýrazňovať najlepšie a najkrajšie výsledky žiakov
- *zásada individuálneho prístupu* – možno dohodnúť vlastný systém hodnotenia
- *zásada rovnosti* – vyžaduje si tvorivého učiteľa s množstvom nápadov, aby sme sa vyhli stereotypu

Konkrétne pravidlá hodnotenia žiakov v jednotlivých predmetoch sú rozpracované v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov

Vedenie školy má spracovaný plán vnútroškolskej kontroly a kritériá na hodnotenie zamestnancov. Pri hodnotení zamestnancov budeme využívať tieto metódy :

- pozorovanie
- hospitácie
- rozhovor
- výsledky žiakov (prospech, správanie, súťaže, testy, previerky, projekty
- hodnotenie zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, využívanie inovatívnych metód a foriem učenia žiakov estetiky pracovného prostredia, zapájania sa do mimoškolskej práce
- riešenie problémových situácií
- včasné plnenie terminovaných úloh
- hodnotenie zamestnancov manažmentom školy
- vzájomné hodnotenie zamestnancov
- hodnotenie zamestnancov žiakmi a rodičmi

Pri hodnotení zamestnancov sa zameriavame na :

- priebeh a výsledky výchovno-vzdelávacej práce
- plnenie výchovno-vzdelávacích programov školy
- kontrolu plnenia povinnej písomnej dokumentácie
- zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou
- uplatňovanie vnútorných predpisov, platnej legislatívy, didaktických zásad
- vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich
- metodickú prácu (tvorbu testov, UP, zapájanie sa do súťaží, mimoškolskú prácu)
- starostlivosť o triedu, interiér a exteriér školy
- vzájomné hodnotenie učiteľov, medziľudské vzťahy
- hodnotenie žiakmi, rodičmi a verejnosťou

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia školy je zabezpečiť :

a) *informovať žiakov a rodičov o požiadavkách, ktoré sú na žiaka v škole kladené formami:*

- individuálne pohovory s rodičmi a žiakmi
- rodičovské združenia 4 x ročne
- písomné oznámenia o prospechu a správaní
- spolupráca s výchovnou poradkyňou

b) *informovanie verejnosti o plnení cieľov vytýčených v pláne práce školy*

- plenárne zasadnutia rodičovskej rady 1 x ročne
- analýza výchovno-vzdelávacích výsledkov školy 4 x ročne
- predloženie výročnej správy o dosahovaných výchovno-vzdelávacích výsledkoch 1 x ročne
- priebežné správy o činnosti a hospodárení Rade školy
- analýza práce metodických orgánov 2 x ročne
- informovanosť o práci prostredníctvom webovej stránky
- vydávanie školského časopisu 4 x ročne

c) *pravidelné monitorovanie*

- podmienok vzdelávania
- klímy školy
- priebehu vyučovacieho procesu
- starostlivosti o žiakov, individuálny prístup a práca so žiakmi so špeciálnymi vývinovými poruchami

- práca s talentovanými žiakmi
- priebežné overovanie vedomostí

Kritéria hodnotenia :

- spokojnosť žiakov
- spokojnosť rodičov
- kvalita výchovno-vzdelávacích výsledkov

Oblasti hodnotenia školy :

- materiálno-technické, ekonomické a hygienické podmienky vzdelávania
- individuálne vzdelávacie potreby – miera zohľadňovania, dodržiavania individuálnych plánov

priebeh vzdelávania :

- efektívnosť vyučovania
- využívanie motivačných nástrojov
- zavádzanie inovatívnych metód a foriem
- miera náročnosti vyučovania
- vytváranie priestoru pre tvorivosť žiakov a vyjadrovanie vlastných postojov
- miera rozvíjania schopností a kľúčových kompetencií stanovených v ŠkVP

školská klíma :

- správanie učiteľov k žiakom, rodičom
- vzájomné vzťahy
- vzťah k vedeniu školy
- vzťah vedenia k zamestnancom
- bezpečnosť prostredia
- vzťahy medzi žiakmi

kultúra školy :

- tradičné aktivity

- mimoškolská práca
- ***výsledky vzdelávania :***
 - príprava na ďalšie vzdelávanie
 - dosahované merania výsledkov žiakov
 - umiestnenie na súťažiach a olympiádach
- ***riadenie školy, personálne podmienky :***
 - vytváranie prostredia pre kvalitnú prácu učiteľov
 - odbornosť vyučovania
 - nakladanie s finančnými prostriedkami
 - vytváranie podmienok pre kontinuálne vzdelávanie
 - súlad ŠVP so ŠkVP
- ***vlastné hodnotenie školy :***
 - SWOT analýza
 - slabé stránky školy
 - silné stránky školy
- ***nástroje na zisťovanie úrovne školy :***
 - rozbor dokumentácie
 - rozhovory so žiakmi a ich rodičmi
 - dotazník
 - testy
 - hospitácie
 - umiestnenie na súťažiach
 - zapojenosť do projektov
 - otvorené hodiny

Cieľom uvedeného zisťovania je získať spätnú väzbu, informácie o nedostatkoch a chybách, aby sme ich priebežne odstraňovali.